

Državno tekmovanje iz znanja biologije za osnovne šole za Proteusovo priznanje

Šolsko leto 2025/2026

5. december 2025

URADNE REŠITVE IN TOČKOVNIK

Vprašanje	Odgovor	Število točk
1.	A B ☒ C Č	
2.	A ☒ B C Č	
3.	A B ☒ C Č	
4.	A B C ☒ Č	
5.	☒ A B C Č	
6.	☒ A B C Č	
7.	A B C ☒ Č	
8.	A ☒ B C Č	
9.	A ☒ B C Č	
10.	☒ A B C Č	

Vprašanje	Odgovor	Število točk
11.	A B C ☒ Č	
12.	A B ☒ C Č	
13.	☒ A B C Č	
14.	A B C ☒ Č	
15.	☒ A B C Č	
16.	A B ☒ C Č	
17.	☒ A B C Č	
18.	A ☒ B C Č	
19.	A B ☒ C Č	

Pravilni odgovor je vreden 1 točko, nepravilni odgovor ali neodgovorjeno vprašanje ne prinese točk.

	19
--	----

Komentar na spremembo rešitev:

15: pravilni odgovor je A

20. Hidroelektrarne imajo na rečni ekosistem negativen vpliv. Razloži kako vplivajo na rečni tok, temperaturo vode, hranila, združbo rib in sediment.

	5
--	---

REČNI TOK: *moten, upočasnen / vzpostavi se sistem jezer / spremenjen/prekinjen rečni tok*

TEMPERATURA VODE: *se poviša, ker je voda počasnejša, ni senčenja, ima večjo površino gladine*

VSEBNOST HRANIL: *akumulirajo se/jih je več za pregrado, kjer je voda počasnejša / se višajo*

ZDRUŽBA RIB: *spremeni se iz rečne v jezersko / številne tipične rečne vrste izginejo / preprečuje selitve / oviran življenjski cikel rib*

SEDIMENT: *zadrži se za pregrado / poveča se količina mulja / raznolikost sedimenta upade / onemogoča premeščanje sedimenta*

Komentar na spremembo rešitev:

Dodani možni odgovori. En pravilni razlog pri posameznem parametru prinese 1 točko.

21. Kaj je koprofagija? Pri kateri živali, ki živi ob in v rekah, lahko to opazimo?

	2
--	---

Uživanje lastnih ali tujih iztrebkov. Bober.

22. Naštej 4 funkcije gozda ob rekah.

	4
--	---

preprečuje erozijo brežin / preprečuje pregrevanje vode in pomanjkanje kisika / (podrta) debla in korenine nudijo zatočišča in pestre habitate živalim / omogočajo višjo biotsko pestrost / korenine čistijo vodo, ki teče proti reki ob večjih nalivih / drevesa ob strugi vplivajo na pestrost rečnega dna / upočasni rečni tok / zadrži vodo / omili poplave /

NEPRAVILNO: fotosinteza, kisik, dodajanje hranil

Komentar na spremembo rešitev:

Dodani nekateri pravilni odgovori in dodani najpogostejši napačni odgovori.

23. V šoli ste dobili nalogo, da izvedete vzorčenje bentoških nevretenčarjev na bližnjem potoku. Potok leži tik ob intenzivnem pašniku z govedom, gorvodno od vaše lokacije vzorčenja pa so številne njive. Napišite 3 predstavnike bentoških vodnih nevretenčarjev, ki jih pričakujete v vzorcu.

	3
--	---

trzače, tubifekse, polže, školjke, pijavke, ličinke muh, postranica, maloščetinci, kačji pastirji, žive niti

Komentar na spremembo rešitev:

Dodani pravilni odgovori

24. Na kateri sliki je prikazana ličinka vrbnice? Na osnovi katerih telesnih značilnosti utemeljuješ svojo odločitev?

	2
--	---

II. (1t), sploščeno telo, dolge tipalnice in 2 izrastka (cerka) na koncu zadka (dve od treh naštetih značilnosti 0,5t, vse tri značilnosti 1t)

25. Puščice predstavljajo dimenzije reke. Ob črkah dopiši katero dimenzijo poimenujejo.

	4
--	---

a) časovna dimenzija

b) bočna dimenzija

c) vzdolžna dimenzija

č) navpična/vertikalna dimenzija

26. Na sliki sta prikazani dve oviri. Kako se imenujeta? Na katero dimenzijo reke ključno vplivamo s postavitvijo takšnih objektov?

	3
--	---

I. *Jez / zapornica*

II. *prag*

DIMENZIJA REKE: *vzdolžna dimenzija*

Komentar na rešitve:

Hidroelektrarna **ni** pravilni odgovor, saj ni vrsta ovire ampak razlog za postavitev – za pridobivanje energije.

27. Z raziskovalno skupino ste odšli na bližnji potok in popisali ovire in ureditve na območju treh kilometrov. Podatke ste predstavili na grafu. Iz grafa razberi koliko je bilo ovir in ureditev, ki vplivajo na bočno in vzdolžno povezljivost.

	2
--	---

Na bočno povezljivost vpliva: 7 št. ovir oz. ureditev.

Na vzdolžno povezljivost vpliva 5 št. ovir oz. ureditev.

28. Kaj je bobrova livada? Opiši kako nastane.

	2
--	---

mozaičen/raznolik habitat, ki nastane, ko bober zapusti območje (1t), zaježitev je prepuščena sukcesiji/zaraščanju, tam pa se naselijo različne vrste trav, šašev in drugih rastlin (1t).

- 29.** Preberi spodnje besedilo. Katero vrsto opisuje? Katere organizme lovi na tak način?

	2
--	---

VRSTA: *povodni kos*

ORGANIZMI, KI JIH LOVI: *vodne žuželke, njihove ličinke in druge majhne živali ob in v vodi*

- 30.** Nariši enostavno skico dvodomnega in enodomnega drevesa. V katero od teh dveh kategorij uvrščamo vrbo?

	3
--	---

na skici enodomnega drevesa je vidno, da sta oba spola cvetov na isti rastlini – dovolj je samo nakazan spol (lahko z znaki ali plodovi enodomnih dreves – storž, jabolko, češnja) (1t)

na skici dvodomnega drevesa je vidno, da gre za dve ločeni rastlini. Na eni rastlini so le moški in na drugi le ženski cvetovi - dovolj je samo nakazan spol (npr. dva različna tipa znakov) (1t)

Vrba je dvodomna rastlina (1t).

Komentar na spremembo rešitev:

Dodatna obrazložitev vrednotenja.

Vrba je dvodomna rastlina, ne lipa.

- 31.** Kaj pomeni, da je vrba pionirska vrsta?

	1
--	---

Prve naselijo gole površine in ustvarijo primerne življenjske pogoje za naselitev drugih vrst rastlin in živali /organizmov

Spodaj je napisanih nekaj trditev. Na ocenjevalni poli za pravilno trditev pri nalogah od 32 do 58 obkroži črko P, za napačno pa N. Vsak pravilni odgovor ti prinese 1 točko.

Vprašanje	Odgovor	Število točk
32	☒ P ☐ N	
33	☐ P ☒ N	
34	☐ P ☒ N	
35	☒ P ☐ N	
46	☐ P ☒ N	
47	☒ P ☐ N	
48	☒ P ☐ N	
49	☒ P ☐ N	
50	☐ P ☒ N	

Vprašanje	Odgovor	Število točk
51	☐ P ☒ N	
52	☒ P ☐ N	
53	☒ P ☐ N	
54	☐ P ☒ N	
55	☐ P ☒ N	
56	☒ P ☐ N	
57	☐ P ☒ N	
58	☒ P ☐ N	
SKUPAJ		

Pravilni odgovor je vreden 1 točko, nepravilni odgovor ali neodgovorjeno vprašanje ne prinese točk.

	17
--	----